

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. kovo 19 d.
(OR. en)

7665/24

SOC 202
EMPL 111
ECOFIN 304
EDUC 88

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Tarybos išvados dėl 2024 m. metinės tvaraus augimo apžvalgos ir bendros užimtumo ataskaitos

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl 2024 m. metinės tvaraus augimo apžvalgos ir bendros užimtumo ataskaitos, kurias Taryba patvirtino 2024 m. kovo 11 d. surengtame posėdyje.

Tarybos išvados

dėl 2024 m. metinės tvaraus augimo apžvalgos ir bendros užimtumo ataskaitos

1. PRIPAŽINDAMA, kad ekonominė veikla ES po spartaus atsigavimo, vykusio 2022 m., 2023 m. sulėtėjo didelės infliacijos ir geopolitinio netikrumo kontekste; PAŽYMĖDAMA, kad 2022 m. spalio mėn. pasiekusi aukščiausią lygį – 11,5 % palyginti su ankstesniais metais – infliacija mažėjo ir tikimasi, kad 2024 m. ji toliau mažės, artėdama prie 3,5 %;
2. PALANKIAI VERTINDAMA tai, kad nepaisant pastaraisiais metais patirtų išskirtinių sukrėtimų ir pastaruoju metu sulėtėjusio ekonomikos augimo, 2023 m. pavasarį ES užimtumo lygis pasiekė visų laikų aukščiausią lygį – 75,4 % (70,2 % moterų ir 80,5 % vyrų atveju), o nedarbas sumažėjo iki 6 % (6,3 % moterų ir 5,7 % vyrų atveju) – tai yra žemiausias kada nors užregistruotas lygis; PABRĖŽDAMA, kad nepaisant gerų ES darbo rinkos rezultatų, tarp valstybių narių ir jų viduje, be kita ko, regioniniu lygmeniu ir tarp gyventojų grupių, vis dėlto ir toliau esama skirtumų;
3. PABRĖŽDAMA, kad dėl nuolatinio didelio darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo kyla kliūčių ekonomikos augimo potencialui, konkurencingumui ir aukštynkryptei socialinei konvergencijai; AKCENTUODAMA, kad šis trūkumas labiausiai jaučiamas sveikatos priežiūros, statybos, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) srityse, taip pat tam tikrose paslaugų srityse, ir jis taip pat atsiranda dėl naujų darbo vietų ir užduočių reikalavimų, susijusių su žaliaja bei skaitmenine pertvarkomis, kurių tinkamai nepatenkina darbo rinkai aktualūs darbo jėgos įgūdžiai, taip pat dėl visuomenės senėjimo ir dėl blogų darbo sąlygų tam tikrais atvejais;
4. šiame kontekste PRIMINDAMA, kad struktūrinės kliūtys pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų visiškai integracijai į darbo rinką tebėra didelės – daugiau kaip 20 % darbingo amžiaus gyventojų (ir beveik 30 % darbingo amžiaus moterų) ES ir toliau nėra darbo jėgos dalis, įskaitant 8 mln. nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių;

5. DAR KARTĄ PATVIRTINDAMA, kad nominaliojo darbo užmokesčio padidėjimas 2022–2023 m., nors ir buvo ženklus, išliko mažesnis už aukštą infliacijos lygį ir lėmė perkamosios galios sumažėjimą, o tai padarė neproporcingą poveikį mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams; PALANKIAI VERTINDAMA tai, kad keliose valstybėse narėse teisės aktais nustatyto minimaliojo darbo užmokesčio atnaujinimai ir naujos kolektyvinės sutartys iš dalies arba visiškai sušvelnino perkamosios galios praradimą;
6. šiame kontekste PRIMINDAMA, kad tvirtas socialinis dialogas ir veiksmingos kolektyvinės derybos yra labai svarbūs siekiant toliau skatinti darbo užmokesčio pokyčius, kuriais remiamas darbo vietų kūrimas ir apsaugomas konkurencingumas, o ES direktyvos dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio perkėlimas į nacionalinę teisę taip pat gali padėti apsaugoti mažą darbo užmokestį gaunančių asmenų perkamąją galią ir užkirsti kelią dirbančiųjų skurdo didėjimui, taip stiprinant paskatas dirbti;
7. PAŽYMĖDAMA, kad, atsižvelgiant į sudėtingą socialinį ir ekonominį pastarųjų trejų metų kontekstą, žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, dalis ES 2022 m. išliko iš esmės stabili dėl ryžtingų politikos veiksmų, kurių imtasi per energetikos krizę, nors vaikų skurdas šiek tiek padidėjo; PRIMINDAMA, kad nors socialinės apsaugos sistemos pasirodė esančios veiksmingos remiant atsparumą per pastarojo meto krizes, taip užkirsdomos keliai dideliame asmenų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, skaičiaus didėjimui ir veikdamos kaip makroekonominio stabilizavimo priemonės, jų adekvatumui ir tvarumui, be kita ko, dėl visuomenės senėjimo, tebedaromas spaudimas;
8. PABRĖŽDAMA, kad energijos nepriteklius ir būsto įperkamumas yra vis didėjantys iššūkiai Sąjungoje – 2022 m. padidėjo žmonių, kurie negali tinkamai šildyti savo namų, dalis, o 1 iš 10 ES gyventojų gyvena namų ūkiuose, kuriuose bendros išlaidos būstui sudaro daugiau kaip 40 % visų disponuojamų pajamų; PRIMINDAMA, kad abiem atvejais žmonės, kuriems gresia skurdas, patiria neproporcingą šių iššūkių poveikį;

9. PABRĖŽDAMA, kad Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas ir pažanga siekiant 2030 m. ES ir nacionalinių užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo tikslų yra labai svarbūs valstybių narių politikos veiksams plėtoti, tinkamai atsižvelgiant į atitinkamas kompetencijas ir subsidiarumo bei proporcingumo principus, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad:
- Sąjunga sėkmingai siekia, kad užimtumo lygis 2030 m. būtų 78 % (2022 m. buvo 74,6 %), o nuo 2020 m. visos valstybės narės padarė pažangą;
 - reikės toliau daryti didelę pažangą, kad būtų pasiektas įgūdžių srities tikslas – ne vėliau kaip 2030 m. bent 60 % visų suaugusiųjų Sąjungoje kasmet dalyvautų mokymuose (2016 m. – 37,4 %);
 - reikės dėti daug pastangų, kad būtų pasiektas skurdo mažinimo tikslas – iki 2030 m. bent 15 mln. sumažinti žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, skaičių Sąjungoje (įskaitant bent 5 mln. vaikų), atsižvelgiant į plataus masto stabilumą (2022 m. žmonių skaičius sumažėjo tik 279 000, palyginti su ankstesniais metais) ir tai, kad keliose valstybėse narėse skurdo ir socialinės atskirties rizika padidėjo;
10. PALANKIAI VERTINDAMA tai, kad 2024 m. Europos semestro cikle bus įvertinta, kaip įgyvendinami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai bei sanglaudos politikos programos, ir bus pateiktos gairės atsižvelgiant į būsimą pastarųjų laikotarpio vidurio peržiūrą; PALANKIAI VERTINDAMA tai, kad į bendrą užimtumo ataskaitą įtraukta pažangos siekiant 2030 m. ES pagrindinių tikslų ir nacionalinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo bei socialinės atskirties rizikos mažinimo tikslų stebėseną;

11. ATKREIPDAMA DĖMESĮ į Komisijos pasiūlymą į bendrą užimtumo ataskaitą įtraukti išsamesnę galimos rizikos aukštynkryptei socialinei konvergencijai konkrečiose šalyse analizę, grindžiamą socialinės konvergencijos sistemos ypatumais, kaip nurodyta Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto pagrindinėse gairėse minėta tema ir Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto darbo grupės pagrindinėje ataskaitoje¹; ATKREIPDAMA DĖMESĮ į tai, kad tokia analizė atliekama remiantis 2022 m. spalio mėn.– 2023 m. gegužės mėn. darbo grupės vykdyto savanoriško bandomojo projekto rezultatais; ATKREIPDAMA DĖMESĮ į galimybę bendroje užimtumo ataskaitoje apsvarstyti galimus būsimus analizės, atliekamos naudojant socialinių rodiklių suvestinę, ir jai taikomos metodikos techninius patobulinimus; PRIMINDAMA, kad Taryba 2023 m. birželio mėn. susipažino su bandomojo projekto išvadomis, kuriose pripažinta, kad valstybės narės socialinės konvergencijos sistemos įtraukimą į Europos semestrą remia nevienodai ;
12. ATKREIPDAMA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą 2024 m. Europos semestro cikle toliau atlikti išsamesnę antrojo etapo aukštynkryptės socialinės konvergencijos analizę naudojant platesnį kiekybinių ir kokybinių duomenų rinkinį tų valstybių narių, dėl kurių bendroje užimtumo ataskaitoje buvo nustatyta galima rizika aukštynkryptei socialinei konvergencijai, atžvilgiu,

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

13. RAGINA valstybės nares savo nacionalinėse reformų programose atspindėti metinės tvaraus augimo apžvalgos prioritetus ir bendros užimtumo ataskaitos išvadas ir stiprinti Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimą, kad būtų pasiekti 2030 m. ES pagrindiniai ir nacionaliniai tikslai;
14. RAGINA valstybės nares skatinti darbo užmokesčio pokyčius, kurie švelnintų perkamosios galios praradimą, visų pirma mažą darbo užmokestį gaunantiems asmenims, laikantis nacionalinės praktikos ir visapusiškai atsižvelgiant į socialinių partnerių vaidmenį ir savarankiškumą;

¹ Žr. Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto darbo grupės ataskaitą dėl socialinės konvergencijos sistemos ([dok. 9481/23/ADD-1](#)), taip pat pagrindines gaires, Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto patvirtintas remiantis ta ataskaita ([dok. 9481/23](#)).

15. RAGINA valstybes nares toliau įgyvendinti struktūrines reformas, kuriomis skatinamas suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas, stiprinama aktyvi darbo rinkos politika ir skatinamos ir skatinamos geresnės darbo sąlygos, siekiant spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo klausimą ir palengvinti perėjimą iš vienos darbo vietos į kitą sektoriuose, kuriuose yra didelė darbo jėgos paklausa, prisidedant prie Sąjungos konkurencingumo ir socialinės sanglaudos;
16. RAGINA valstybes nares toliau modernizuoti socialinės apsaugos ir įtraukties sistemas ir spręsti skurdo ir socialinės atskirties, visų pirma vaikų, klausimą, be kita ko, atsižvelgiant į skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, demografines tendencijas, didelės infliacijos poveikį perkamajai galiai, visų pirma pažeidžiamiesiems namų ūkiams, ir didėjančią energijos nepritekliaus lygį; RAGINA valstybes nares toliau analizuoti ir gerinti įperkamo būsto prieinamumą;
17. RAGINA Komisiją užtikrinti, kad bet koks tolesnis aukštynkryptės socialinės konvergencijos analizės, grindžiamos socialinės konvergencijos sistemos ypatumais, kaip nurodyta Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto pagrindinėse gairėse, vykdymas neužkrautų papildomos administracinės naštos valstybėms narėms ir padėtų paprastinti Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto daugiašalės priežiūros veiklą;
18. RAGINA Užimtumo komitetą ir Socialinės apsaugos komitetą įvertinti aukštynkryptės socialinės konvergencijos bandomosios analizės poveikį remiantis socialinės konvergencijos sistemos ypatumais, be kita ko, jos pridėtinės vertės ir galimos administracinės naštos jų veiklai ir 2024 m. Europos Semestru atžvilgiu, ir informuoti Tarybą.